

componant nec resupini faciant nec genua leuando
calcaneos iungat ad tibias. **Hec** et similia non sūt
minima temere aspernanda. **Clara** nunq̄ conuersa
tionis insignia quedam in nimis obfuscant ineptie.
Plerūq̄ modicis paulatim per incursionem subrepti
bus maculis tora morum congeries inquinatur.

De disciplina circa habitum seruanda. Ca. xxv.

Disciplina in habitu potest tam circa p̄anus q̄
circa formationē coaptationem vsus eius con
tinuationem et mundicie conseruationē attēdi. **Cir**
ca pannum vt nō sit p̄ciositate mollitie vel subtilita
te notabilis. **Testis** p̄ciositate etiā mulieribus pe
trus interdicit. **Porro** qui mollibus vestiuntur i do
mibus regum sunt. **Inter** diuites pallaciet paupe
res claustrī debet esse differentia. **Mollia** vestimenta
animi molliciem indicant. **Molles** ait quidā mollia
querūt. **Subtilitas** et nitor reprehenditur in bisso dī
uitis epulantis. **Nimīa** panni subtilitas et si non p̄
ciosa nichilominus tamen in proposito penitentie
viciosa. **Sit** cure nouicijs pannorū p̄ciositatez sub
tilitatem et incongruitatem religioni molliciem non
curare. **Cereantur** et renittantur vt possunt imitari
sp̄ozum sanctorum de vestimū utilitate censurā et v̄
ciosam consuetudinem inducūt. **In** signum sunt pan
ni tui dñe Iesu sed in signum cui a multis vsq̄ hodie
contradicitur. **Honestā** exigit vestimentozum forma
tio vt non sint nimis lata vel stricta. **Amplitudo** vel
longitudo vestimenti supflua siue in manicis siue in
capucio siue in collario caputū est ad modū fugien
da. **Sed** nec aperturis quibusdam circa cinguluz v̄
alibi aut curiositatibus alijs quibuscunq̄ est habi
tus deformā dus. **Coaptatio** q̄dā religioso est decēs

161
quedā indecēs. **I**ndecens est si p̄ter moꝝ religionis fuerit curiosa: vt verbi gratia si caputij collariū quādā in giro replicatōne iuxta mundatoꝝ p̄suetudiez coap̄terur: aut curiose ipsum replicet capuciuꝝ circa genas. **D**ecēs est q̄n non curiositati sed honestati deseruit et vide licet vestis honeste portet: et honeste p̄ loco ⁊ t̄p̄e disponat. vt honeste portetur succingēda ē equaliter et decenter. **S**i cū ex vna parte notabiliter p̄edere pmittatur vel in alijs p̄paratio debita obmittatur fatuitatē vel negligentia vel ypocrisim sapit. **A**ptāda est vestis maxime circa pectus p̄ applicatio nē ad collū ne collum ipsum vsq; ad pect⁹ vel interiores panni hominum aspectui exponantur quod irreligiosum esset valde. **C**auendum est circa portandi moduz ne quis perfluat vt si os sub capucio vel mētum abscondat. **S**i dominarum moꝝe tunicā a lateribus tenēdo incedat: aut manū in sinu tenens tunice manicā exterius pendere pmittat. **Q**uādo ei manum in sinu vel ad horam ponere cogit necessitas: a manu altera presumpta tunica cautius est tenenda ne pendeat indecenter: vt manum in sinu teneri vix a proxime astantibus percipi valeat. **A**mbas autem manus in sinu tenere q̄ irreligiosum sit palam oib⁹ est: cuz vel vnā diu teneri: vix excusat ip̄a necessitas. **E** mortui est corporis: membrorumq; officia exequi nō valētis: manicas nō regere defluētēs. **E**t quidem cū interi⁹ a sua custodia soluit mēs: et membra foris ad oēm actū lordinate mouent et tā vestib⁹ q̄ i alijs discipline cura negligit. **I**ncōpositio corporis qualitatē indicat mētis. **S**ūt alia circa modos portandi vitāda. **S**ūt (inquit quidā) stulti q̄ quodā officioso artificio vestimenta sua circa se componunt. **A**lij

factando vel ventillando p̄anos suos leuitatē mens
tus sue ex ipsa sui habitus mobilitate ostendunt. Alij
incedentes sinuoso s̄inate terram vertunt ⁊ limbis
dependentib⁹ immo retro p̄sequētib⁹ caudis in simi
litudinē vulpinum vestigia sua obducūt. ⁊ quocūq;
perreterint quasi turbo tempestatis puluerem concu
tant. **D**ispositio habitus aliquando ratione operis
aliquando ratione consortij variantur respectu quo
rum habenda est p̄sideratio discipline. **A**d exerci
tium operis tam propter expeditionē q̄ p̄pter custo
diam mūdicie honesta prout rege exigit preparatio
vestis requiritur: vt ptz. s. quātū necesse fuerit succi
gatur. **M**anice vero retrahātur ⁊ pur expediterit cō
ponantur/ne super manus vel super rem ipsam que
tractatur recidāt indecenter/p̄cipue ad priuatas cu
stodiende sunt manice diligenter. **D**ispositio hmōi
tolerabilis immo p̄mendabilis est in priuato que ta
mē in publico maxime corā extraneis non est decēs.
Quādo ergo coram extraneis aut corā conuentu p̄
ceditur: quātuz res patitur ad dispositionē p̄munez
est habitus tā in mancis q̄ in alijs reuocādus. **C**a
put si nuduz fuerit/capucio congruit amicitri. **I**n
omni siquidē publico loco siue chor⁹ siue refec toriuz
siue aliuz fuerit locus/fratrum congregatōne p̄fite
⁊ multomagis iter extraneos opero decenter capite
religiosus incedat nisi ob reuerentiā alicui⁹ ministe
rij vel p̄fone aliter sit agendum. **N**on capuciū tñ sue
coram fratrib⁹ siue corā extraneis nimios in capite
siue rōnabilē cā pfundatū est. **O**perta sub capucio fa
cies/quadā ypocrisis notam infert: et aliorum in se
oculos sua singularitate cōuertit. **D**ecet ergo caput
in publico nō faciē ogiri. **I**n lotione quoq; pedū: ille

162
eul p xpo tale ministeriū exhibetur / operto si pōt cō
mode capite humiliter ⁊ sine multiloquio debet esse /
⁊ charitatis obsequiū cū timore ac deuotione suscipere.
Hec debz q̄s ibi vel alibi tibi as nimis exponere: s; magis
tunica circūcingere diligēter. Turpe est ei religioſis
p̄sonis carniū nuditate occurrere. Cauet oīa honestus: ne ei⁹
vñq; appareat caro nuda: nisi q̄tu; cōpulerit necessitas
manifesta. De sancto legit **A**nthonio: q; necesse habere
fluuius trāsuadere rogauit sociū suū. vt paululū a suo
separetur aspectu: ne suā inuicē corporis nuditatē vterq;
cōspiceret. recessit socius: nichilomin⁹ tñ ille se t̄p; cū
nudare se vellet erubuit: ip̄m tñ hec cogitantē in
alterā fluuius ripā. virtus diuina trāsp̄sūit. Hanc
haud dubiū honestates dñs acceptauit. Pannos quoq;
interiores et q̄ vltra cōem seu regulārē formam
sue in vestib⁹ sue i altis indulgent q̄tū necessitas
patitur occultari oportet. Qñ nec almucia palā
extra caputū religioſe portatur. Restat de vsu
habitus continuatione et mundicie in eo conseruatione
videre. Eius habitus p̄ habitus p̄ speciali signo
religionis accipit cōtinuus debet esse. vt religioſus
frater nō sit vel modicū sine ipso nisi necessitas
euidens eū cogat. Secularis persone nuditas et
religioſus sine habitu comparantur. Cauendum etia;
ne habitus dum sedetur aut genu flectitur / aliquam
inquinamenti maculaz contrahat. Et si quam p̄pter
aliquā cām aliquādo p̄raretur / vel p̄pter sudorem
mundificari citius debz maxime si loco fuerit
apparenti. P̄pter hoc immundicia illa que in oris
caputis circa genas contrahitur. ex sudore debet
cum diligentia remoueri. Seda religio que mittitur
feditati. Culpatur quidem et cult⁹

mundicie minus et neglectus.

De disciplina in officijs iter fratres. **Cap. xxvi.**

Denique in officijs maxime in refectorio: in oratorio: dormitorio: ceterisque quas psuevit frequentare puenitus: etiã ad latrinas disciplinate se habeant et quiete. **N**unquam p sursurrũ vel tumultum occasione opis alicuius fratres: orãtes: studentes: aut quiescentes impediãt. **I**n oratorio nemo aliquid agat: nisi ad quod factũ est. vnde et nomẽ accepit. vnde si forte aliquid etiã preter horas statutas si eis tps vacat orare voluerint: nõ eis sint impedimento q̄ ibi aliqd agendũ putauerint. **C**um p dormitorium fratribus quiescẽtibus vadũt: non plane imo quasi furtiue incidant. **P**arãdo lectum vel aliõ quouis modo: quiescentes reprehensibiliter inquietant. **S**urgentes a lecto ipsum decenter operiam: ne velut irrationabili cubile remaneat imparat. **D**e priuatis loqui: si cui turpe videt: turpius nouerit ibi turpe aliqd cõmitti.

Ibi nõ congruit vt quasi mor gelicidio perituri amici accessoriũ sarcinõm deferant. **I**bi religiosus cum summo silentio et opto pfunde capite debet esse. **I**bi cum fabulari et pter necessitatem hæc illac capite discooperto respicere: religiosorum esse non dixerim: sed scurrarum. **I**bi seruãda in manuum et vestis dispositione honestas. **I**bi honestus quisq; diligẽti alijs opacauet: ne per ipsum aut per eiũ incuriã aliquis offendatur. **I**bi cauendum est eis ne stantes vinent: vel a loco minus honeste recedant. **S**ed nec per orum est facile vrinãduz: vel alibi vbi a socijs: aut ab alijs videri possint. quia vt ait quidã. **M**ulta possunt honeste fieri: que non possunt honeste videri. **D**e singulis ad disciplinam per singulas officinas et loca